

N. C. Jensen: Jeg tror ikke, jeg tager fejl, naar jeg siger, at til Grund for det ærede Medlem fra Rønnes (Hauge) Betragtninger forleden Dag laa ikke alene de tre foreliggende Lovforslag, men ogsaa det fjerde om Udstykning af Jord i offentligt Eje, som ligger i Landstinget. Dette Lovforslag gaar jo ud paa, at Staten af Jord i offentligt Eje skal have en Forrentning, saa vidt jeg husker, af $4\frac{1}{2}$ pCt., og udfra det kan man, synes, jeg, let komme til et Resultat med Hensyn til, hvad der, hvis man vil lægge det til Grund, skal udvindes af et saadant Jordbrug. Det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) nævnedes en beskedent Sum af 800 Kr. pr. Td. Land middelgod Jord. Til den Pris kan man slet ikke faa middelgod Jord i Øjeblikket — maaske kan det Forhold vare længe —; og paa den Maade kommer man netop til den store aarlige Afgift af ca. 120—130 Kr. pr. Td. Land. Det er det, jeg mener, er mere, end Indehaverne vil være i Stand til at udrede, i hvert Fald bliver det kun de allerdygtigste, der bliver i Stand til at præstere det.

Jeg vil endnu gøre en Bemærkning til det ærede Medlem fra Rønne (Hauge), der mindede om, hvordan adskillige havde stillet sig overfor det Forslag, som i sin Tid afdøde Folketingsmand P. Knudsen havde gjort sig til Talsmand for med Hensyn til den jyske Hede. Det erinder jeg meget godt; men jeg tror ikke, der blev rettet nogen Haan mod det ærede Medlems Standpunkt. Der blev sagt, at skulde man have noget ud af en saadan Reform, maatte man overlade Dyrkningen af Jorden til Husmændene selv; det er dem, der i det daglige Livs Virksomhed har lært at behandle Jorden paa den Maade, der skal til. Afdøde Folketingsmand P. Knudsen nævnedes, hvorledes man kunde kultivere Alen ved at ophugge den med Hakke. Jeg erindrer, at jeg under Debatten den Gang udtalte, at dersom man skulde kultivere den paa den Maade, vilde det for det første blive for dyrt, og for det andet vilde det ikke forslaa noget.

P. E. Hansen: De her foreliggende tre Lovforslag, ja, jeg kan godt tage det fjerde med, som ligger i Landstinget, danner et samlet Hele, hvis Hensigt er at skaffe tilstrækkelig Jord frem til Drift og Bebyggelse, saaledes at de mange, der ønsker at komme i Besiddelse af Jord, kan faa denne paa en saadan Maade, at der kan skabes taalelige Vilkaar for dem. Som Forholdene ligger i Øjeblikket: med de høje

Jordpriser, Bygnings- og Besætningspriser er det for det store Flertal af den danske Ungdom praktisk talt umuligt ved egen Hjælp at komme i Besiddelse af Jord. Det er derfor nødvendigt, at der fra Lovgivningsmagtens Side træffes Foranstaltninger til at skaffe tilstrækkelig Jord frem. Tusinder og atter Tusinder af unge danske Mænd og Kvinder staar rede til at tage fat med flittige Hænder, naar der kan skaffes saadanne Forhold til Veje, at de kan komme i Besiddelse af Jord.

Der er faldet Udtalelser her i Tinget, der tyder paa, at der er Forstaaelse for Sagen; men der er dog baade fra det konservative Folkeparti og fra Venstre ytret Betæneligheder ved forskellige af Lovforslagets enkelte Bestemmelser. Saaledes har det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen), Partiet Venstres Ordfører, Betæneligheder ved Ekspropriationsbestemmelsen i Lovforslaget om Erhvervelse af Jord til Opretelse af mindre Landbrug og til Byggepladser m. v. Det ærede Medlem udtalte som sin Overbevisning, at der i lang Tid selv uden en saadan Bestemmelse vilde være tilstrækkelig Jord at faa. Dette holder neppe Stik. Det ærede Medlem tilføjede dog, at hvis hans Formening skulde vise sig urigtig, kunde man altid tale om Forholdene. Denne Udtalelse glædede mig, thi den viser, at det ærede Medlem ikke er absolut Modstander af Ekspropriation.

Men flere andre Medlemmer af de to Partier har udtalt sig ret stærkt imod Ekspropriation. Det beklager jeg i høj Grad, thi jeg er overbevist om, at Trangen til Jord er saa stærk, at den ikke kan tilfredsstilles, uden at man har Ekspropriationsbestemmelsen at holde sig til. Og det er Lovgivningsmagtens uafviselige Pligt at sætte de mange, der ønsker det, i Stand til paa taalelige Vilkaar at skabe sig deres eget, selvstændige Hjem.

For øvrigt finder jeg, at Lovforslaget om Ekspropriation er bygget med al den Hensyntagen, man vel kan forlange; man behøver ikke at være bange for, at der gennem denne Ekspropriationsbestemmelse skal øves Uret mod nogen. Navnlige hos os i Jylland er der Forhold, som gør en Ekspropriationsbestemmelse i høj Grad ønskelig. Paa Øerne har de langt større Jorddegodser, end vi har i Jylland; men det vil blive forbundet med ret store Ulemper, om vi skal til at anvise den jyske Ungdom, at søge til Øerne for at komme i Besiddelse af Jord. Jeg mener derfor, at i alt Fald Repræsentanterne fra Jylland ikke skulde være saa betænelige ved at skride